Aa

Module 1: Voetgangers en schoolomgeving

Inleiding

Modulaire opbouw GVVP

Het Astense GVVP kent een flexibele, modulaire opbouw. Het beleidsplan bestaat uit een kop met de verkeersvisie, een middendeel met uitwerking van de onderdelen van het beleid en een staart met integraal beleid en een maatregelenpakket.

De visie in de kop zet in op actieve, leefbare en duurzame mobiliteit en omgeving, waarin iedereen zich veilig kan verplaatsen. De uitwerking van het verkeersbeleid vindt plaats in losse modules, die eenvoudig geactualiseerd kunnen worden. Ook is het op deze manier eenvoudig om modules toe te voegen.

Voetgangers en schoolomgevingen

Het thema 'voetgangers en schoolomgeving' heeft in de verkeersvisie een hoge prioriteit gekregen. Die hoge prioriteit komt voort uit de inzet op het STOMP-principe[1]. Lopen (Stappen) is daarin de eerste modaliteit. Deze module beschrijft de visie en het beleid voor voetgangers en schoolomgevingen.

Situatiebeschrijving

Wandelen vormt een belangrijk onderdeel van onze dagelijkse mobiliteit. De meeste verplaatsingen beginnen en eindigen te voet. In de dorpskernen, en met name rondom scholen en in centra met voorzieningen, wordt er relatief meer gelopen dan op andere plekken.

In het winkelgebied van Asten is de situatie voor de voetganger relatief goed maar op sommige locaties zorgen obstakels zoals reclameborden, fietsparkeervoorzieningen e.d. voor een minder optimale bereikbaarheid voor voetgangers. Buiten het centrum is de situatie voor voetgangers, met name voor voetgangers met een rollator, rolstoel en kinderwagen, niet overal optimaal. Rondom de schoolomgevingen is de situatie voor de voetgangers

[1] STOMP staat voor Stappen (lopen), Trappen (fietsen), Openbaar Vervoer, MaaS (Mobiliteitsdiensten) en Particuliere auto en geeft een prioritering voor de benadering van de inrichting van de openbare ruimte, waarbij de actieve vervoerswijzen meer aandacht krijgen dan in het verleden.

goed. Uit de inventarisatie blijkt dat blijvende aandacht voor de schoolomgevingen nodig is, en dat waar nodig passende maatregelen genomen moeten worden.

Uit de visie volgt

In onze kernen staat de voetganger op één. Of je nu loopt, een rolstoel of rollator gebruikt of met een kinderwagen onderweg bent, iedereen moet zich veilig en comfortabel kunnen verplaatsen. Dit sluit aan op de doelen uit de 'Lokale Inclusie Agenda Asten'. We zorgen voor toegankelijke routes naar winkels, scholen, bushaltes, parken en openbare voorzieningen. Doorgaande wegen mogen geen obstakel (barrière) vormen, daarom realiseren we oversteekplaatsen op logische locaties veilig en logisch. Daarnaast creëren we een groene, klimaatbestendige en leefbare omgeving waarin wandelen prettig en vanzelfsprekend is. Ook recreatief wandelen stimuleren we op deze manier.

Beleid

Op basis van de visie op het thema 'voetgangers en schoolomgevingen' is het volgende beleid opgesteld:

Gebiedstypen

Om maatwerk per gebied te kunnen leveren maken we onderscheid tussen verschillende gebiedstypen. Elk gebied kent namelijk andere belangen en vormen van gebruik.

Winkelgebieden

In het winkelgebied van Asten is de aantrekkelijke verblijfsfunctie voor voetgangers erg belangrijk. De Markt is een autoluw winkelgebied, aandacht gaat naar veilige ruimte voor wandelaars. Fietsenrekken, reclameborden en uitstallingen mogen de loopruimte niet (te veel) belemmeren. We optimaliseren de toegankelijkheid van oversteekplekken zodat iemand met een rollator, rolstoel of kinderwagen hier ook gemakkelijk kan oversteken.

Woongebieden

In woongebieden moet overal gemakkelijk en veilig gelopen kunnen worden. We zetten ons in om een prettige en verkeersveilige woonomgeving te borgen. We richten de woonomgevingen daarom overzichtelijk in. Afhankelijk van het type weg en bijbehorende inrichting, zetten we erop in om minimaal aan één zijde van de (hoofd-)straat een goed toegankelijk trottoir van 1,80 meter breedte te realiseren. Dat heeft de voorkeur boven smalle trottoirs aan weerszijden, in het kader van toegankelijkheid. Daar moet uiteraard voldoende ruimte voor zijn. Dit realiseren we als er sprake is van reconstructies en herinrichting van wegen. Daarbij geven we ook aandacht aan wandelmogelijkheden in en naar parken zoals ''t Loverveld'.

Schoolomgevingen
Uitgangspunt is dat kinderen (zelfstandig) te voet of fietsend naar school gaan. Om dit mogelijk te maken is het van groot belang om schoolroutes veilig en aantrekkelijk te maken. Het inrichten van schoolomgevingen is maatwerk, waarbij we rekening houden met oversteekbaarheid, toegankelijkheid en veiligheid. Om goede schoolroutes te waarborgen dienen in samenwerking met basisscholen en ouders de schoolroutes te worden beoordeeld. Het verdient de voorkeur om dit projectmatig op te pakken. Dit krijgt in ieder geval aandacht bij eventuele herontwikkeling van de schoolomgeving of de school zelf. Een projectmatige aanpak op schoolniveau maakt het mogelijk uniformiteit in maatregelen te bewaken (herkenbaarheid) en prioriteiten te stellen uit het oogpunt van kosteneffectiviteit.

Ook maakt een projectmatige aanpak het mogelijk de rol van de gemeente duidelijk af te bakenen, in lijn met de verdeling zoals beschreven in de module verkeersveiligheid:

- De gemeente heeft de regie, stelt kaders (keuzes, prioriteiten en geld) en toetst als wegbeheerder.
- De scholen en ouders worden intensief betrokken: zij voeren de inventarisatie uit en komen met verbetervoorstellen voor de gedragsaanpak en de inrichting van de openbare ruimte.
- De scholen en ouders zijn leidend bij uitvoering van de gedragsmaatregelen en inrichting van het schoolplein. Gemeente is leidend bij de uitvoering van maatregelen in de openbare ruimte.
- De scholen en ouders kunnen maatschappelijke en professionele organisaties vragen om te ondersteunen bij de aanpak en uitvoering van maatregelen. De gemeente streeft naar samenwerkingen met deze partijen.

Gebieden met sport-, zorg- en welzijnsinstellingen
In de omgeving van sport-, zorg- en welzijnsinstellingen verplaatsen relatief veel mensen zich te voet. Een veilige en goede toegankelijkheid is daarom belangrijk. We realiseren hier goede loopvoorzieningen met voldoende vrije loopruimte en op- en afritten voor mensen met een rollator, rolstoel en kinderwagen. Op deze manier stimuleren we alternatieven voor autoverkeer naar deze instellingen. Autoverkeer van bezoekende sportverenigingen (parkeren) wordt gefaciliteerd.

Bedrijventerreinen
Om lopen en fietsen naar werk te stimuleren is een veilige wandel- en fietsverbinding van en naar bedrijventerreinen een aandachtspunt. Op bedrijventerreinen wordt, met name tijdens pauzes, steeds meer gewandeld. Gezien de beperkte ruimte is het lastig looproutes aan te leggen. Bij nieuwe ontwikkelingen op en rondom bedrijventerreinen houden we daarom meer rekening met geschikte voetgangersvoorzieningen, eventueel in combinatie met fietsvoorzieningen. Ook hier is er aandacht voor de toegankelijkheid.

Buitengebied
In het buitengebied wordt er met name recreatief gewandeld. We anticiperen daarom op toegankelijke recreatieve routes in de natuur. Hierbij zijn de uitgangspunten uit de vigerende Visie Toerisme en Recreatie leidend. Toegankelijkheid is bij uitvoering aandachtspunt. Aan de hand van de Visie Toerisme en Recreatie zetten we in op het verbeteren van toeristische en creatieve voorzieningen en routes.

Aa

Oversteekplekken

De wandelroutes naar winkels, voorzieningen, scholen en bushaltes moeten veilig, toegankelijk en prettig te belopen zijn, oversteekbaarheid speelt hierin een grote rol. Doorgaande routes voor autoverkeer vormen hierin barrières. Verkeersveiligheid bij oversteekplekken is belangrijk. We streven naar eenduidige en herkenbare oversteekplekken. Het is wenselijk om de oversteekbaarheid van de belangrijkste routes te inventariseren.

De oversteken naar de winkelgebieden richten we zo in dat deze duidelijk, eenduidig en herkenbaar zijn. Op de drukste plekken passen we voetgangersoversteekplaatsen (VOP's met geleidetegels, zebrapaden) toe, maar op andere plekken volstaat een herkenbare oversteeklocatie. Bij oversteekplaatsen zorgen we voor een goede bruikbaarheid door op- en afritten of een drempel/plateau. Ook zorgen we voor voldoende verlichting.

Borging kwaliteit

Om het lopen voor alle doelgroepen mogelijk te maken, te stimuleren en hun bereikbaarheid te vergroten ligt de focus op de kwaliteit van voorzieningen in de centra en bij schoolomgevingen. Een gewenste maatvoering daarvoor is (gebaseerd op de richtlijnen van ASVV):

- Op-/afritten oversteeklocaties, minimaal 1,20 meter breed.
- Vrije doorgang trottoir van minimaal 1,80 meter, bij voorkeur 2,10 meter. Bij incidentele punten als boomvakken en lantaarnpalen minimaal 0,90 meter.
- Draaipunten voor kinderwagens, rolstoelers en dergelijke minimaal 1,50 x 1,50 meter.
- Vrije doorgang bij terrassen, minimaal 1,20 meter breed.

De gemeente stelt deze maatvoering vast en laat deze leidend zijn voor nieuwe planvorming en ontwerpen binnen de bebouwde kom. De voorwaarde is dat hiervoor voldoende ruimte beschikbaar is.

Beleidskeuzes

Om verplaatsingen te voet binnen de gemeente Asten te stimuleren, zetten we in op:

- **Aantrekkelijke en toegankelijke routes** naar het winkelgebied en andere belangrijke bestemmingen.
- **Projectmatige aanpakken voor schoolomgevingen**, waarbij de gemeente een leidende en faciliterende rol neemt en scholen en ouders intensief betrokken worden.
- **Voldoende vrije loopruimte** binnen centra en woongebieden zodat looproutes toegankelijk zijn, ook voor mensen met een rollator, rolstoel en kinderwagen.
- **Minimale maatvoering van voetpaden** binnen de bebouwde kom.

Maatregelen

p.m.